

ZIEMIA I PRZYRODA

Ciekawostki o Morzu Bałtyckim: 40 sprawdzonych faktów

Ciekawostki zebrał: Marcin Bałana · Opublikowano: 15.10.2026 · Zaktualizowano: 20.10.2026 · Zweryfikowano: 20.10.2026

Morze Bałtyckie zajmuje około 386 tys. km² i jest największym obszarem wody słonawej na świecie, a jego średnia głębokość to tylko 53 m. Ta sama woda może pozostawać w Bałtyku nawet 30 lat, a na dnie leży około 40 tys. ton amunicji chemicznej zatopionej po II wojnie światowej. W 2024 r. niedobór tlenu dotyczył 34% dna Bałtyku właściwego, a w morzu żyje już ponad 40 tys. fok szarych.

NAJWAŻNIEJSZE W SKRÓCIE

- Bałtyk zajmuje około 386 tys. km², a jego średnia głębokość wynosi 53 m.
- W zlewisku Bałtyku o powierzchni 1,7 mln km² mieszka prawie 85 mln ludzi.
- Po II wojnie światowej zatopiono w Bałtyku około 40 tys. ton amunicji chemicznej.
- W 2024 r. niedobór tlenu dotyczył 34% dna Bałtyku właściwego.
- W Bałtyku właściwym żyje około 450 morświnów.
- W 2021 r. naliczono w Bałtyku około 42 tys. fok szarych.
- Kanał żeglugowy przez Mierzeję Wiślaną otwarto 17 września 2022 r.

Morze w liczbach

1 Bałtyk zajmuje około 386 tys. km²

Morze Bałtyckie zajmuje około 386 tys. km², a obszar, z którego spływają do niego rzeki, jest mniej więcej 4 razy większy od samego morza. Encyclopaedia Britannica nazywa Bałtyk największym obszarem wody słonawej na świecie. To półzamknięte i stosunkowo płytkie ramię Północnego Atlantyku.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

2 Główna oś Bałtyku ma ponad 1600 km długości

Właściwy Bałtyk ciągnie się od 54° szerokości północnej prawie do koła podbiegunowego. Jego główna oś, od wschodniej Danii do południowej Finlandii, ma nieco ponad 1600 km, a średnia szerokość morza to około 190 km. W zachodniej części Bałtyku leżą duże wyspy: duński Bornholm oraz szwedzkie Olandia i Gotlandia.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

3 Najgłębsze miejsce Bałtyku ma 459 m

Głębia Landsort, najgłębsze miejsce Bałtyku, sięga 459 m. Leży u południowo-wschodnich wybrzeży Szwecji, między Nyköping a Gotlandią. Głębia Gotlandzka między Gotlandią a Łotwą ma 249 m. Bałtyk właściwy składa się z szeregu basenów, m.in. w Zatoce Gdańskiej, oddzielonych płytszymi progami.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

4 Średnia głębokość Bałtyku to tylko 53 m

Średnia głębokość Morza Bałtyckiego wynosi zaledwie 53 m, dlatego Bałtyk jest znacznie płytszy od większości mórz świata. Według raportu Komisji Helsińskiej (HELCOM) mieści on około 21 547 km³ wody. Dla porównania najgłębsze miejsce Bałtyku, Głębia Landsort, sięga 459 m.[2][1]

Źródła: HELCOM, The Baltic Marine Environment 1999–2002, Baltic Sea Environment Proceedings No. 87 , Data odczytu: 2026.10.20; Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.20

5 Nad Bałtykiem leży 9 państw

Wybrzeża Bałtyku dzieli 9 państw. Licząc zgodnie z ruchem wskazówek zegara od zachodu, są to: Dania, Szwecja, Finlandia, Rosja, Estonia, Łotwa, Litwa, Polska i Niemcy. Według Encyclopaedia Britannica liczne nazwy tego morza w różnych językach świadczą o jego strategicznym położeniu na styku wielu krajów.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

6 W zlewisku Bałtyku mieszka prawie 85 mln ludzi

Zlewisko Morza Bałtyckiego zajmuje około 1,7 mln km² i mieszka w nim prawie 85 mln ludzi, podaje HELCOM. Najwięcej biogenów niesą do morza 4 duże rzeki: Newa, Niemen, Wisła i Odra. Według HELCOM Bałtyk jest bardzo wrażliwy na wpływ działalności człowieka.[2][3]

Źródła: HELCOM, The Baltic Marine Environment 1999–2002, Baltic Sea Environment Proceedings No. 87 , Data odczytu: 2026.10.19; EUCC Deutschland, Helsinki Commission (HELCOM) explores the wonders of the Baltic Sea , Data publikacji: 2018.03.27, Data odczytu: 2026.10.19

7 Woda pozostaje w Bałtyku nawet 30 lat

Ta sama woda może pozostawać w Morzu Bałtyckim nawet 30 lat, podaje raport HELCOM. Bałtyk łączy się z oceanem tylko przez wąskie i płytkie cieśniny duńskie, więc wymiana wody jest bardzo ograniczona. Encyclopaedia Britannica opisuje Bałtyk jako półzamknięte i stosunkowo płytkie ramię Północnego Atlantyku.[2][1][3]

Źródła: HELCOM, The Baltic Marine Environment 1999–2002, Baltic Sea Environment Proceedings No. 87 , Data odczytu: 2026.10.19; Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.19; EUCC Deutschland, Helsinki Commission (HELCOM) explores the wonders of the Baltic Sea , Data publikacji: 2018.03.27, Data odczytu: 2026.10.19

Historia i dziedzictwo wojny

8 14 tys. lat temu w miejscu Bałtyku był lód

Jeszcze około 14 tys. lat temu cała północna Europa aż po dzisiejsze wybrzeże Polski i Niemiec była pokryta lodem. Około 7700 r. p.n.e. wody z topniejącego lodowca utworzyły Morze Yoldiowe, a potem powstało śródlądowe Jezioro Ancylusowe. Około 4500 r. p.n.e. przerwany został pomost lądowy między dzisiejszym Bałtykiem a Morzem Północnym.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

9 Kopenhaga pobierała cła od statków do 1857 r.

Aż do 1857 r. Kopenhaga bogaciła się na cłach pobieranych od przepływających statków. W średniowieczu Bałtyk był główną drogą handlu miast Hanzy, takich jak Lubeka, Rostock, Visby i Gdańsk. Kupcy handlowali głównie solonymi śledziami, dorszem, drewnem, konopiami, lnem, zbożem, a także bursztynem.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

10 Konwencję helsińską podpisano w 1974 r.

Już w latach 50. XX w. naukowcy zauważyli, że przemysł i spływ chemikaliów z pół niszczą środowisko Bałtyku. W 1974 r. państwa bałtyckie podpisały konwencję helsińską o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego. Weszła w życie w 1980 r., a zmieniono ją w 1992 r. Była jedną z pierwszych umów międzynarodowych ograniczających zanieczyszczenia z łądu we wspólnym morzu.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

11 Na dnie Bałtyku leży około 40 tys. ton amunicji chemicznej

Po II wojnie światowej, czyli po 1945 r., w Bałtyku zatopiono około 40 tys. ton amunicji chemicznej, podaje HELCOM. Według Komisji Helsińskiej zawierała ona około 15 tys. ton bojowych środków trujących. Część ładunków wyrzucano za burtę nie tylko w wyznaczonych rejonach, ale też po drodze z portów załadunku, takich jak Włogast i Flensburg.[4]

Źródło: HELCOM, Sea-dumped chemical munitions , Data odczytu: 2026.10.19

12 Rybacy wyławiali broń chemiczną około 10 razy w roku

W latach 2000–2005 rybacy zgłaszali średnio około 10 przypadków rocznie, gdy w sieci trafiła im amunicja chemiczna z Bałtyku, podaje HELCOM. Główne miejsca zatopienia leżą na wschód od Bornholmu, na południowy wschód od Gotlandii i na południe od cieśniny Mały Belt. Przy Bornholmie i Gotlandii zatopiono m.in. iperyt, a iperyt z tych rejonów jest często gęsty od dodanych zagęszczaczy.[5][4]

Źródła: HELCOM, Chemical weapons dumps in the Baltic (archiwum strony HELCOM) , Data odczytu: 2026.10.19; HELCOM, Sea-dumped chemical munitions , Data odczytu: 2026.10.19

Woda, lód i fale

13 Na zachodzie Bałtyku woda ma około 10 promili soli

Na zachodzie Bałtyku woda ma około 10 promili soli przy powierzchni i około 15 przy dnie, a to i tak najbardziej słona część tego morza. Bałtyk jest prawie zamknięty i ma płytkie połączenie z oceanem, dlatego jego woda jest wyjątkowo mało słona. W głębi Zatoki Botnickiej zasolenie jest ponad 3 razy mniejsze. Wisła i Odra, najdłuższe rzeki zlewiska, dodatkowo wystadzają morze.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

14 Zimą lód w Zatoce Botnickiej bywa spiętrzany w wały na prawie 15 m

W głębi Zatoki Botnickiej i u wybrzeży Finlandii lód bywa spiętrzany w wały wysokie na prawie 15 m. Sprzyjają temu niskie zasolenie i płytkie wody, przez które lód gromadzi się tam w większość zim. Na wybrzeżach Polski i Niemiec lód potrafi zamknąć porty na kilka dni w roku. Latem woda przy powierzchni pozostaje chłodna.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

15 Średnie temperatury nad Bałtykiem wahają się od –10 do 17°C

Średnie temperatury nad Bałtykiem wahają się od około –10°C nad Zatokami Botnicką i Fińską w środku zimy do około 17°C nad południowym Bałtykiem w środku lata. Najważniejszą cechą tutejszego klimatu jest wyraźna sezonowość: zimy są długie i mroźne, a lata krótkie i stosunkowo ciepłe. Rocznie spada tu średnio 500–600 mm opadów.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

16 W rekordowej zimie lód pokrył 422 tys. km² Bałtyku

Największy zasięg lodu na Bałtyku w zestawieniu Fińskiego Instytutu Meteorologicznego (FMI) wynosi 422 tys. km², gdy lód pokrył całe morze. Najmniejszy zanotowano zimą 2020 r.: zaledwie 37 tys. km². Według FMI w łagodnych zimach największy zasięg lodu nie przekracza 115 tys. km². Najgrubszy lód przybrzeżny, 122 cm, zmierzono w fińskim Røyttä 21 kwietnia 1985 r.[6]

Źródło: Fiński Instytut Meteorologiczny (FMI), Sea records , Data odczytu: 2026.10.19

17 Na północnym Bałtyku zmierzono fale o wysokości 8,2 m

Najwyższą falę znaczną na fińskich wodach Bałtyku, 8,2 m, zarejestrowała boja na północnym Bałtyku 22 grudnia 2004 r., podaje FMI. Niewiele mniejszą, 8,1 m, zmierzono na Morzu Botnickim 2 stycznia 2019 r. Wysokość znaczna lepiej opisuje wszystkie fale niż pojedyncza najwyższa fala. Boje trzeba zdejmować na zimę, bo niszczy je lód, więc serie pomiarów są krótkie.[6]

Źródło: Fiński Instytut Meteorologiczny (FMI), Sea records , Data odczytu: 2026.10.19

Tlen, ocieplenie i zakwity

18 W 2024 r. niedobór tlenu dotyczył 34% dna Bałtyku właściwego

Według wstępnych wyników szwedzkiego instytutu SMHI jesienią 2024 r. niedobór tlenu, czyli hipoksja, występował na 34% dna Bałtyku właściwego wraz z Zatokami Fińską i Ryską. Na 18% dna tlenu nie było wcale. Rok wcześniej było to odpowiednio 33% i 19%. Według SMHI złe warunki

tlenowe utrzymują się od zmiany reżimu w 1999 r.[7]

Źródło: Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024. Extent of Anoxia and Hypoxia, 1960-2024, Report Oceanography No. 80 , Data odczytu: 2026.10.15

19 Siarkowodór przy dnie osiągnął rekordowy poziom w 2024 r.

W 2024 r. stężenie siarkowodoru było rekordowo wysokie we wszystkich basenach wokół Gotlandii. We wschodnim i zachodnim basenie gotlandzkim osiągnęło w wodzie przy dnie poziom, jakiego wcześniej nie notowano. Dane zebrano m.in. w programach i projektach badawczych z udziałem Polski, Estonii, Łotwy, Danii, Szwecji i Finlandii.[7]

Źródło: Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024. Extent of Anoxia and Hypoxia, 1960-2024, Report Oceanography No. 80 , Data odczytu: 2026.10.15

20 Ostatni duży wlew z Morza Północnego był w latach 2014–2016

Ostatni duży wlew słonej, natlenionej wody z Morza Północnego do Bałtyku nastąpił w serii w latach 2014–2016. Właśnie z takimi rzadkimi wlewami tlen dociera do głębin Bałtyku. Wlewy z 2023 r. były zbyt małe, by znacząco poprawić sytuację. Pod koniec 2024 r. wystąpiły 2 wlewy, które według SMHI mogły poprawić warunki tlenowe na południu Bałtyku w 2025 r.[7]

Źródło: Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024. Extent of Anoxia and Hypoxia, 1960-2024, Report Oceanography No. 80 , Data odczytu: 2026.10.15

21 Wlew z grudnia 2014 r. przyniósł do Bałtyku 4 mld ton soli

W grudniu 2014 r. do Bałtyku wpłynęło około 198 km³ słonej, dobrze natlenionej wody z Morza Północnego, która przyniosła około 4 mld ton soli. Leibniz-Institut für Ostseeforschung w Warnemünde uznał go za trzeci najsilniejszy duży wlew od 1880 r., na równi z wlewem z 1913 r. Według SMHI właśnie z takimi rzadkimi wlewami tlen dociera do głębin Bałtyku.[8][7]

Źródła: Leibniz-Institut für Ostseeforschung Warnemünde (IOW), Baltic inflow of December 2014 , Data odczytu: 2026.10.19; Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024, Report Oceanography No. 80 , Data odczytu: 2026.10.19

22 Bałtyk ociepla się 3 razy szybciej niż oceany

Według badania 26 naukowców z 7 krajów, opublikowanego w 2018 r. w „Science Advances”, pomiary w Bałtyku wykazały ocieplenie o około 1,5°C. W tym samym czasie, przez ostatnie 30 lat, oceany ogrzały się średnio o 0,5°C. Autorzy nazwali Bałtyk „wehikułem czasu”, bo zmiany, które dopiero czekają inne morza przybrzeżne, już tu zachodzą.[9][10]

Źródła: GEOMAR Helmholtz-Zentrum für Ozeanforschung Kiel, The Baltic Sea as a time machine , Data publikacji: 2018.05.09, Data odczytu: 2026.10.20; Reusch T.B.H. i in., The Baltic Sea as a time machine for the future coastal ocean , Data publikacji: 2018.05.09, Data odczytu: 2026.10.20

23 Strefy beztlenowe w Bałtyku powiększyły się 10-krotnie w ciągu 100 lat

Obszar głębin Bałtyku pozbawionych tlenu powiększył się w ciągu ostatniego stulecia 10-krotnie, podają autorzy badania z „Science Advances” z 2018 r. Według nich pH Bałtyku regularnie osiąga wartości, jakich w innych rejonach oceanu oczekuje się dopiero w następnym stuleciu.[9][10]

Źródła: GEOMAR Helmholtz-Zentrum für Ozeanforschung Kiel, The Baltic Sea as a time machine , Data publikacji: 2018.05.09, Data odczytu: 2026.10.20; Reusch T.B.H. i in., The Baltic Sea as a time machine for the future coastal ocean , Data publikacji: 2018.05.09, Data odczytu: 2026.10.20

24 Zakwity sinic pokryły nawet 200 tys. km² Bałtyku

W niektórych latach, np. w 2019 r., zakwity sinic pokrywały na Bałtyku nawet 200 tys. km² powierzchni morza, podaje NASA Earth Observatory. Duże, późnoletnie zakwity sinic pojawiają się na Bałtyku prawie co roku. NASA pokazała jeden z nich na zdjęciu z satelity Landsat 8, wykonanym 15 sierpnia 2020 r.[11]

Źródło: NASA Earth Observatory, Beguiling Bloom in the Baltic Sea , Data publikacji: 2020.08.24, Data odczytu: 2026.10.19

Zwierzęta Bałtyku

25 W Bałtyku właściwym żyje około 450 morświnów

Populację morświnów w Bałtyku właściwym oszacowano w 2014 r. na około 450 zwierząt, a dokładnie 447, przy przedziale ufności 90–997. Wynik dał projekt SAMBAH, w którym urządzenia nasłuchujące odgłosów echolokacji morświnów rozmieszczono w 304 miejscach. Zebrane w latach 2011–2012 dane wskazały, że morświny rozmnażają się głównie przy tawicach Midsjö na południowy wschód od Olandii.[12][13]

Źródła: SAMBAH, Press release 2014-12-10 , Data publikacji: 2014.12.10, Data odczytu: 2026.10.19; ASCOBANS, SAMBAH Project Releases Population Estimate and Identifies Breeding Area of Baltic Harbour Porpoises , Data odczytu: 2026.10.19

26 Na początku lat 80. w Bałtyku żyło tylko około 3 tys. fok szarych

Pierwotnie w Bałtyku żyło około 80 tys. fok szarych, podaje Komisja Helsińska (HELCOM). Tę liczbę naukowcy oszacowali za pomocą modelu opartego na statystykach polowań na foki. W latach 40. XX w. ich liczba spadła do około 20 tys. Na początku lat 80. w Bałtyku zostało już tylko około 3 tys. fok szarych.[14]

Źródło: HELCOM, Population trends and abundance of seals: Grey seals, HELCOM core indicator report , Data odczytu: 2026.10.19

27 W 2021 r. naliczono w Bałtyku około 42 tys. fok szarych

Podczas liczeń w 2021 r. w Bałtyku naliczono około 42 tys. fok szarych, podaje HELCOM. Ponieważ część fok w czasie liczenia przebywa w wodzie, całą populację szacuje się na około 60 tys. zwierząt. W latach 2003–2021 liczba fok szarych rosła średnio o 5,1% rocznie.[14]

Źródło: HELCOM, Population trends and abundance of seals: Grey seals, HELCOM core indicator report , Data odczytu: 2026.10.19

28 W 2019 r. zakazano połowów dorsza wschodniobałtyckiego

W październiku 2019 r. Rada UE zdecydowała o zakazie ukierunkowanych połowów dorsza ze wschodniego stada Bałtyku oraz w podobszarze 24, opisywał Morski Instytut Rybacki – PIB. Wiadomości Rybackie MIR-PIB podawały, że 2000 ton dorsza z tego stada przeznaczono wyłącznie na przyłów, a polska kwota krajowa wyniosła 404 tony. Instytut pisał, że szybkiej poprawy sytuacji dorsza raczej nie należy się spodziewać.[15]

Źródło: Morski Instytut Rybacki – PIB, Wiadomości Rybackie nr 11-12 (232) 2019, Karnicki Z., Trudna przyszłość , Data odczytu: 2026.10.19

Wybrzeża, mierzeje i klify

29 Mierzeja Kurońska ma około 100 km

Mierzeja Kurońska, oddzielająca Zalew Kuroński od Bałtyku, ma około 100 km długości i jest pokryta wydrami z białego piasku. Południowe wybrzeża Bałtyku są płaskie, z wydrami i mierzejami, które odcinają od morza słonawe zalewy. Prądów pływowych prawie tu nie ma, bo morze jest osłonięte od silnych pływów Morza Północnego.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

30 Ruchome wydmy koło Łeby przesuwają się nawet o 12 m rocznie

Ruchome wydmy w Słowińskim Parku Narodowym zajmują około 500 ha i są największym obszarem nadmorskich wydym w Europie Środkowej. Według Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej przesuwają się z prędkością nawet 10–12 m rocznie. Wydma Łącka ma zmienną wysokość 30–42 m n.p.m., a Wydma Czołpińska 55,6 m n.p.m.[16][17]

Źródła: Zintegrowana Platforma Edukacyjna (Ministerstwo Edukacji), materiał o Słowińskim Parku Narodowym , Data odczytu: 2026.10.19; Atlas morski, Wydmy: jak wędruje plansza , Data odczytu: 2026.10.19

31 Słowiński Park Narodowy chroni 33 km wybrzeża Bałtyku

Słowiński Park Narodowy obejmuje 33-kilometrowy odcinek wybrzeża Bałtyku w pobliżu Łeby. 24 października 1995 r. wpisano go na listę obszarów wodno-błotnych o znaczeniu międzynarodowym konwencji ramsarskiej, a obszar ramsarski ma 32 744 ha. Park jest też rezerwatem biosfery UNESCO i daje dobre warunki 73 gatunkom zimujących ptaków.[18]

Źródło: Ramsar Sites Information Service, Słowiński National Park , Data odczytu: 2026.10.19

32 Klif Gosań na Wolinie ma 93 m

Gosań na wyspie Wolin, o wysokości 93 m n.p.m., to według gminy Międzyzdroje najwyższy aktywny klif na wybrzeżu. Leży w Wolińskim Parku Narodowym, utworzonym w 1960 r. Do 1996 r. park zajmował 4844 ha, a po włączeniu części morza ma 10 937 ha. Od 1976 r. działa tu zagroda, w której może przebywać do 12 żubrów.[19]

Źródło: Gmina Międzyzdroje, Przyroda , Data odczytu: 2026.10.19

33 Półwysep Helski ma w największym miejscu około 100 m

Półwysep Helski ma 36 km długości i 32,3 km² powierzchni, a w największym miejscu, w rejonie Chatup, tylko około 100 m szerokości, podaje Najwyższa Izba Kontroli. NIK wskazuje, że postępująca erozja brzegu zwiększa zagrożenie powodzią od strony morza. Po sztormach Urząd Morski ocenia ubytki i możliwości odbudowy wałów wydmych.[20]

Źródło: Najwyższa Izba Kontroli, Ochrona brzegów morskich na Półwyspie Helskim (LGD.430.4.2023) , Data odczytu: 2026.10.19

34 Na ochronę brzegów Helu poszło w 3 lata co najmniej 19,1 mln zł

W latach 2020–2022 Urząd Morski w Gdyni wydał na program ochrony brzegów morskich 51,5 mln zł, z czego co najmniej 19,1 mln zł, czyli 37%, dotyczyło Półwyspu Helskiego. W ramach programu brzeg zasilono około 0,5 mln m³ piasku pobranego z obszarów morskich. Osobny projekt ochrony

brzegów w rejonie Helu, wart 48,9 mln zł, dostarczył około 0,8 mln m³ piasku.[20]

Źródło: Najwyższa Izba Kontroli, Ochrona brzegów morskich na Półwyspie Helskim (LGD.430.4.2023) , Data odczytu: 2026.10.19

35 Kanał przez Mierzę Wiślaną otwarto 17 września 2022 r.

Kanał żeglugowy przez Mierzę Wiślaną otwarto 17 września 2022 r. jako pierwszą i najważniejszą część drogi wodnej między Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym. Koszt całego trzyetapowego przedsięwzięcia Ministerstwo Infrastruktury szacowało na niespełna 2 mld zł. Kolejne etapy objęły modernizację toru wodnego rzeki Elbląg, budowę mostu obrotowego w Nowakowie i pogłębianie Zalewu Wiślanego.[21]

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury, Kanał żeglugowy przez Mierzę Wiślaną otwarty , Data publikacji: 2022.09.17, Data odczytu: 2026.10.19

36 Kanał przez Mierzę Wiślaną ma 5 m głębokości

Kanał żeglugowy przez Mierzę Wiślaną miał docelowo mieć 1 km długości i 5 m głębokości, podawało Ministerstwo Infrastruktury w czerwcu 2022 r. Przy inwestycji powstaje sztuczna wyspa, która ma docelowo zajmować 181 ha. Po ukończeniu całej drogi wodnej do portu w Elblągu mają wpływać statki o zanurzeniu do 4,5 m, długości do 100 m i szerokości do 20 m.[22]

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury, Przekop Mierzei na 95 dni przed otwarciem , Data publikacji: 2022.06.14, Data odczytu: 2026.10.19

Porty, żegluga i energia

37 W 2024 r. polskie porty przetładowały 124,2 mln ton

Według GUS w 2024 r. polskie porty morskie przetładowały 124,2 mln ton towarów, mniej niż w 2023 r., gdy było to 136,4 mln ton. Najwięcej, 71,0 mln ton, czyli 57,2% wszystkich przetładowek, przypadło na Gdańsk. Gdynia przetładowała 23,3 mln ton, a Świnoujście 18,4 mln ton.[23]

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2025 , Data publikacji: 2025.12.29, Data odczytu: 2026.10.15

38 W 2015 r. polskie porty przetładowały 69,5 mln ton

Przetładowki w polskich portach morskich wzrosły z 69,5 mln ton w 2015 r. do 136,4 mln ton w 2023 r., czyli prawie 2 razy. Najszybciej rósł Gdańsk: w 2015 r. przetładował 31,7 mln ton, a w 2023 r. już 79,8 mln ton. Udział Gdańska w przetładowkach wzrósł w tym czasie z 45,6% do 58,5%.[23]

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2025 , Data publikacji: 2025.12.29, Data odczytu: 2026.10.15

39 Cieśnina Sund przepuszcza statki o zanurzeniu do 12,5 m

Wąska cieśnina Sund między Danią a Szwecją przepuszcza tylko statki o zanurzeniu do 12,5 m. Najpłytsza część Bałtyku to szelf, z którego wyrastają wyspy archipelagu duńskiego. Większe jednostki zawijają do Göteborga w Szwecji, największego portu naftowego regionu. Cieśnina Mały Belt oddziela Jutlandię od Fionii, a ta od Zelandii jest oddzielona głębszym Wielkim Belttem.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

40 Farma Baltic Power ma mieć 76 turbin o mocy 1140 MW

Morska farma wiatrowa Baltic Power ma mieć moc 1140 MW i 76 turbin, każdą o mocy 15 MW. Leży 23 km na północ od polskiego wybrzeża, na wysokości Choczewa i Łeby, i zajmuje około 130 km² morza. Według inwestora od 2026 r. farma ma dostarczać energię do ponad 1,5 mln gospodarstw domowych w Polsce.[24]

Źródło: Baltic Power, About the project , Data odczytu: 2026.10.19

Bałtyk w liczbach

Parametr | Wartość

Powierzchnia | około 386 tys. km²

Średnia głębokość | 53 m

Największa głębokość (Głębia Landsort) | 459 m

Mieszkańcy zlewiska | prawie 85 mln

Amunicja chemiczna zatopiona po II wojnie światowej | około 40 tys. ton

Rekordowy zasięg lodu | 422 tys. km²

Dno z niedoborem tlenu (2024, wstępnie) | 34%

Morświny w Bałtyku właściwym (2014) | około 450

Foki szare naliczone w 2021 r. | około 42 tys.

Przeładunki w polskich portach (2024) | 124,2 mln ton

Źródła danych: Encyclopaedia Britannica, HELCOM, Fiński Instytut Meteorologiczny, SMHI, projekt SAMBAH, Główny Urząd Statystyczny. Stan na 20 października 2026 r.

Mity i fakty o Bałtyku

FAŁSZ

„Bałtyk jest tak samo słony jak ocean”

Bałtyk to największy obszar wody słonawej na świecie. Na zachodzie ma około 10 promili soli przy powierzchni, a w głębi Zatoki Botnickiej ponad 3 razy mniej.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Na Bałtyku, jak na każdym morzu, są wyraźne przyptywy i odpływy”

Bałtyk jest osłonięty od silnych pływów Morza Północnego i prawie nie ma prądów pływowych. Wysokie fale na południowych wybrzeżach mogą za to powodować silne wiatry z północnego wschodu.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Każdy wlew wody z Morza Północnego ratuje Bałtyk przed brakiem tlenu”

Według SMHI wlewy z 2023 r. były zbyt małe, by wyraźnie poprawić sytuację. Do najgłębszych basenów docierają tylko duże i gęste wlewy, które zdarzają się rzadko.[7]

Źródło: Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024.

Extent of Anoxia and Hypoxia, 1960-2024, Report Oceanography No. 80 , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Broń chemiczna w Bałtyku to legenda bez potwierdzenia”

HELCOM podaje, że po II wojnie światowej zatopiono w Bałtyku około 40 tys. ton amunicji chemicznej, głównie na wschód od Bornholmu i na południowy wschód od Gotlandii. W latach 2000–2005 rybacy zgłaszali średnio około 10 przypadków rocznie, gdy w sieci trafiła im amunicja chemiczna.[4][5]

Źródła: HELCOM, Sea-dumped chemical munitions , Data odczytu: 2026.10.20; HELCOM, Chemical weapons dumps in the Baltic (archiwum strony HELCOM) , Data odczytu: 2026.10.20

CZĘŚCIOWO PRAWDA

„Foki szare prawie zniknęły z Bałtyku i już nie wróciły”

Na początku lat 80. w Bałtyku żyło tylko około 3 tys. fok szarych, ale w 2021 r. naliczono ich już około 42 tys. Pierwotnej liczebności, szacowanej na około 80 tys., populacja jeszcze nie osiągnęła.[14]

Źródło: HELCOM, Population trends and abundance of seals: Grey seals , Data odczytu: 2026.10.19

Źródła

1. Encyclopaedia Britannica, Baltic Sea. Adres: <https://www.britannica.com/place/Baltic-Sea>. Data odczytu: 2026.10.15.
2. HELCOM, The Baltic Marine Environment 1999–2002, Baltic Sea Environment Proceedings No. 87. Adres: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2019/10/BSEP87.pdf>. Data odczytu: 2026.10.20.
3. EUCC Deutschland, Helsinki Commission (HELCOM) explores the wonders of the Baltic Sea. Adres: <https://eucc-d.de/beitrag/the-wonders-of-the-baltic-sea.html>. Data publikacji: 2018.03.27. Data odczytu: 2026.10.19.
4. HELCOM, Sea-dumped chemical munitions. Adres: <https://helcom.fi/baltic-sea-trends/hazardous-substances/sea-dumped-chemical-munitions/>. Data odczytu: 2026.10.19.
5. HELCOM, Chemical weapons dumps in the Baltic (archiwum strony HELCOM). Adres: https://archive.iwlearn.net/helcom.fi/environment2/hazsubs/en_GB/chemu/index.html. Data odczytu: 2026.10.19.
6. Fiński Instytut Meteorologiczny (FMI), Sea records. Adres: <https://en.ilmatieteenlaitos.fi/sea-records>. Data odczytu: 2026.10.19.
7. Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI), Oxygen Survey in the Baltic Sea 2024. Extent of Anoxia and Hypoxia, 1960-2024, Report Oceanography No. 80. Adres: https://smhi.se/download/18.4cdca89f195b3c486e53433/1743575814314/Oxygen_timeseries_1960_2024.pdf. Data odczytu: 2026.10.15.
8. Leibniz-Institut für Ostseeforschung Warnemünde (IOW), Baltic inflow of December 2014. Adres: <https://www.iow.de/baltic-inflow-of-december-2014.html>. Data odczytu: 2026.10.19.
9. GEOMAR Helmholtz-Zentrum für Ozeanforschung Kiel, The Baltic Sea as a time machine. Adres: <https://www.geomar.de/en/news/article/the-baltic-sea-as-a-time-machine>. Data publikacji: 2018.05.09. Data odczytu: 2026.10.20.
10. Reusch T.B.H. i in., The Baltic Sea as a time machine for the future coastal ocean. Wydawca: Science Advances. Wydanie: t. 4, nr 5, 2018. Strony: eaar8195. Adres: <https://doi.org/10.1126/sciadv.aar8195>. Data publikacji: 2018.05.09. Data odczytu: 2026.10.20.
11. NASA Earth Observatory, Beguiling Bloom in the Baltic Sea. Adres: <https://science.nasa.gov/earth/earth-observatory/beguiling-bloom-in-the-baltic-sea-147135/>. Data publikacji: 2020.08.24. Data odczytu: 2026.10.19.
12. SAMBAH, Press release 2014-12-10. Adres:

<https://www.ascobans.org/sites/default/files/SAMBAH%2520pressrelease%2520EN%25202014-12-10%2520FINAL.pdf>.
Data publikacji: 2014.12.10. Data odczytu: 2026.10.19.

13. ASCOBANS, SAMBAH Project Releases Population Estimate and Identifies Breeding Area of Baltic Harbour Porpoises.
Adres: <https://ascobans.org/node/2122>. Data odczytu: 2026.10.19.

14. HELCOM, Population trends and abundance of seals: Grey seals, HELCOM core indicator report. Adres:
https://indicators.helcom.fi/wp-content/uploads/2023/04/Population-trends-and-abundance-of-seals_Grey-seals_Final_April_2023-1.pdf. Data odczytu: 2026.10.19.

15. Morski Instytut Rybacki – PIB, Wiadomości Rybackie nr 11-12 (232) 2019, Karnicki Z., Trudna przyszłość. Adres:
<https://mir.gdynia.pl/wp-content/uploads/2019/12/WR.11-12-2019-ok.pdf>. Data odczytu: 2026.10.19.

16. Zintegrowana Platforma Edukacyjna (Ministerstwo Edukacji), materiał o Słowińskim Parku Narodowym. Adres:
<https://zpe.gov.pl/watek/LPV6e89ez3/12/b/PHec97OxQ>. Data odczytu: 2026.10.19.

17. Atlas morski, Wydmy: jak wędruje plansza. Adres:
<https://am.gdynia.pl/wp-content/uploads/2026/08/wydmy-jak-wedruje-plansza.pdf>. Data odczytu: 2026.10.19.

18. Ramsar Sites Information Service, Słowiński National Park. Adres: <https://rsis.ramsar.org/ris/757>. Data odczytu: 2026.10.19.

19. Gmina Międzyzdroje, Przyroda. Adres: <https://miedzyzdroje.pl/strona/przyroda>. Data odczytu: 2026.10.19.

20. Najwyższa Izba Kontroli, Ochrona brzegów morskich na Półwyspie Helskim (LGD.430.4.2023). Adres:
https://bip.nik.gov.pl/kontrole/wyniki-kontroli-nik/pobierz,lgd~p_23_052_202304061341571680781317~01,typ,kk.pdf.
Data odczytu: 2026.10.19.

21. Ministerstwo Infrastruktury, Kanał żeglugowy przez Mierzeję Wiślaną otwarty. Adres:
<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/kanal-zeglugowy-przez-mierzeje-wislana-otwarty>. Data publikacji: 2022.09.17.
Data odczytu: 2026.10.19.

22. Ministerstwo Infrastruktury, Przekop Mierzei na 95 dni przed otwarciem. Adres:
<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/przekop-mierzei-na-95-dni-przed-otwarciem>. Data publikacji: 2022.06.14. Data odczytu: 2026.10.19.

23. Główny Urząd Statystyczny, Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2025. Adres:
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-gospodarki-morskiej-2025,11,18.html>. Data publikacji: 2025.12.29. Data odczytu: 2026.10.15.

24. Baltic Power, About the project. Adres: <https://balticpower.pl/about-the-project/>. Data odczytu: 2026.10.19.